

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการเจ้าหน้าที่ กลุ่มสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๓๙ ๘๕๑๓

ที่ กษ ๐๙๐๒/ ๖ ๘๗๗ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก

เรียน ลนภ./ผอ.กอง/สถาบัน/สำนัก/ศทส./สวพ. ๑ - ๘/สชช./กตบ./กพร./สนก./กปร./กยศ./กวม. และ กศก.

สวพ.๘ ส่งเรื่องของนางสาวมนต์สรวย เรืองชนาบ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ (ตล.๒๗๑๙) กลุ่มวิชาการ สวพ.๘ ขอเข้ารับการประเมินบุคคลเพื่อประเมินผลงานให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่และส่วนราชการเดิม ซึ่งกรมฯ ได้เห็นชอบการประเมินบุคคลแล้ว เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ขอประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก ชื่อผลงาน พร้อมเค้าโครงผลงาน และสัดส่วนของผลงาน โดยสามารถดูเค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ) และสัดส่วนของผลงานได้จาก Website ของ กกจ. และหากประสงค์จะทักท้วงโปรดแจ้งที่ กกจ. ภายในเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวที่ศน์มาลี มากมณี)

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

แบบเสนอเค้าโครงผลงานและข้อเสนอแนวคิดที่เสนอเพื่อขอรับการประเมิน

๑. ผลงาน จำนวนไม่เกิน ๓ เรื่อง (โดยเรียงลำดับความดีเด่นหรือความสำคัญ)

ผลงานลำดับที่ ๑

เรื่อง วิจัยและพัฒนาต้นแบบระบบการผลิตพืชที่เหมาะสมในพื้นที่ชุ่มน้ำจังหวัดพัทลุง

ทะเบียนวิจัยเลขที่ ๐๓-๐๑-๕๙-๐๓-๐๑-๐๐-๐๑-๕๙

ระยะเวลาดำเนินการ (เดือน ปี พ.ศ. ที่ดำเนินการ) ตุลาคม ๒๕๕๘ - กันยายน ๒๕๖๓

สัดส่วนของผลงาน

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัด ผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของผลงาน (%)	รับผิดชอบในฐานะ
๑. นางสาวมนต์สรวง เรืองชนาบ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มวิชาการ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา	๗๕	หัวหน้าการทดลอง
๒. นางเมธาพร นาคเกลี้ยง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มวิจัยและพัฒนา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา	๑๐	ผู้ร่วมการทดลอง
๓. นางสาวนันทิการ์ เสนแก้ว ผู้อำนวยการศูนย์ (นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปัตตานี จังหวัดปัตตานี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา	๕	ผู้ร่วมการทดลอง
๔. นางสาวอาริยา จุดคง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มถ่ายทอดเทคโนโลยี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา	๕	ผู้ร่วมการทดลอง
๕. นางสาวลักขมี สุภัทรา นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มวิชาการ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา	๕	ผู้ร่วมการทดลอง

เค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ)

วิจัยและพัฒนาต้นแบบระบบการผลิตพืชที่เหมาะสมในพื้นที่ชุ่มน้ำจังหวัดพัทลุง มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาต้นแบบระบบการผลิตพืชที่เหมาะสมในพื้นที่ชุ่มน้ำ ให้สามารถแก้ปัญหาและเพิ่มศักยภาพให้กับพื้นที่น้ำท่วมขัง น้ำท่วมซ้ำซาก ให้สามารถเป็นพื้นที่เกษตรและสร้างรายได้ ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งในชุมชน โดยดำเนินการสำรวจชนิดพืช และลักษณะพื้นที่ชุ่มน้ำ ในจังหวัดสงขลาและจังหวัดพัทลุง พบว่ามีผักบุงไทย ตาลปัตรฤๅษี แพงพวยน้ำ บัวสาย บัวหลวง ผักเอื้อง กระเจ็ด กระเจียวตัวในหลายพื้นที่ การสำรวจพืชชุ่มน้ำในตลาดที่มีจำหน่าย เช่น ดอกบัว ไหลบัว รากบัว ตาลปัตรฤๅษี ผักกระเฉด ผักแขยง ผักบุงไทย เป็นต้น สำหรับแปลงต้นแบบพืชที่สามารถเจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่ที่มีระดับการท่วมของน้ำมากคือกลุ่มพืชชุ่มน้ำ เช่น บัวหลวง คล้า เตยหอม และพืชตระกูลปาล์ม เช่น ปาล์มน้ำมัน พืชที่สามารถจะปลูกและเจริญได้ในพื้นที่ที่มีระดับน้ำท่วมปานกลาง เป็นกลุ่มพืชกินยอด เช่น มะม่วงหิมพานต์ มะกอก มันปู ไม้ผลบางชนิด เช่น ฝรั่งกิมจู พืชตระกูลปาล์ม เช่น หมาก พืชที่สามารถจะปลูกและเจริญได้ในพื้นที่ที่มีระดับน้ำท่วมน้อย คือ ไม้ผลบางชนิด เช่น ฝรั่งกิมจู ฝรั่งแป้นสีทอง มะม่วงเบา และหม่อน ระบบการปลูกพืชทั้ง ๒ ระบบ คือ ระบบการผลิตพืชผสมผสาน และระบบการผลิตพืชชุ่มน้ำ สามารถเป็นต้นแบบในการผลิตพืชในพื้นที่ชุ่มน้ำได้ มีผลผลิตและสามารถสร้างรายได้ โดยมีรายได้เฉลี่ย ๒๓,๐๙๖ บาทต่อปี ในพื้นที่ขนาด ๔.๕ ไร่ สำหรับความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต เช่น สัตว์หน้าดิน และสิ่งมีชีวิตอื่นๆ จำพวกนก ปลาที่อาศัยในพื้นที่ชุ่มน้ำพบว่ามีปริมาณเพิ่มขึ้น จากงานวิจัยนี้สามารถนำไปสู่การขยายผลการเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชในพื้นที่ชุ่มน้ำต่อไป

ผลงานลำดับที่ ๒

เรื่อง ศีรษะระยะปลูกต้นกล้าที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก

ทะเบียนวิจัยเลขที่ ๐๓-๐๑-๕๙-๐๒-๐๕-๐๐-๐๓-๖๒

ระยะเวลาดำเนินการ (เดือน ปี พ.ศ. ที่ดำเนินการ) ตุลาคม ๒๕๖๑-กันยายน ๒๕๖๓

สัดส่วนของผลงาน

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัด ผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของผลงาน (%)	รับผิดชอบในฐานะ
๑. นางสาวมนต์สรวง เรืองขนาบ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มวิชาการ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา	๖๐	หัวหน้าการทดลอง
๒. นางเมธาพร นาคเกลี้ยง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มวิจัยและพัฒนา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา	๑๐	ผู้ร่วมการทดลอง
๓. นายพสุ สกุลอารีวัฒนา นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มวิจัยและพัฒนา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแพร่ จังหวัดแพร่ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๑ จังหวัดเชียงใหม่	๑๕	ผู้ร่วมการทดลอง
๔. นางสาวนันทิการ์ เสนแก้ว ผู้อำนวยการศูนย์ (นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปัตตานี จังหวัดปัตตานี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา	๕	ผู้ร่วมการทดลอง
๕. นางสาวอาริยา จูดคง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มถ่ายทอดเทคโนโลยี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา	๕	ผู้ร่วมการทดลอง
๖. นางสาวลักษมี สุภัทรา นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มวิชาการ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา	๕	ผู้ร่วมการทดลอง

เค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ)

การศึกษาระยะปลูกต้นกล้าที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก มีวัตถุประสงค์เพื่อหาระยะการปลูกต้นกล้าที่เหมาะสม ให้เป็นองค์ความรู้ที่จะสามารถนำมาเป็นแนวทางให้กับเกษตรกรที่สนใจ และต้องการมีวัตถุดิบต้นกล้าใช้อย่างยั่งยืน โดยสามารถที่จะปลูกต้นกล้าไว้ใช้หรือจำหน่ายได้อย่างเหมาะสม โดยดำเนินการในปี ๒๕๖๒-๒๕๖๓ พื้นที่ดำเนินการในปี ๒๕๖๒ คือจังหวัดพัทลุง เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ ในปี ๒๕๖๓ เพิ่มพื้นที่ในจังหวัดหนองคาย เป็นพื้นที่ราบน้ำไม่ท่วมขัง ศึกษาระยะเวลาปลูก ๔ ระยะ คือ ๑x๑ ๑.๕x๑.๕ ๒x๒ และ ๒.๕x๒.๕ เมตร พบว่าจำนวนหน่อต้นกล้า ในทุกระยะการปลูกไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้ง ๒ พื้นที่ โดยพื้นที่จังหวัดพัทลุงมีจำนวนหน่อใหม่เพิ่มขึ้นหลังปลูกที่อายุ ๓ เดือน เฉลี่ย ๔ หน่อต่อกอ และหลังจากนั้นจะมีจำนวนหน่อใหม่เพิ่มขึ้นเฉลี่ย ๑-๒ หน่อต่อกอในทุกระยะการปลูก สำหรับจังหวัดหนองคายต้นกล้ามีจำนวนหน่อใหม่เพิ่มขึ้นหลังปลูก ๒ เดือน เฉลี่ย ๑.๐ หน่อต่อกอ ในช่วงระยะเวลา ๘ เดือน ต้นกล้ามีการแตกหน่อมาก ๒ ช่วง คือช่วงแรกในเดือนเมษายนและเดือนพฤษภาคม มีจำนวนหน่อเพิ่มเฉลี่ย ๓ หน่อต่อกอ และช่วงที่ ๒ พบว่ามีจำนวนหน่อกล้าเพิ่มขึ้นคือ เดือนกรกฎาคมและสิงหาคม มีจำนวนหน่อเพิ่มเฉลี่ย ๔ หน่อต่อกอ ส่วนความสูงทรงพุ่มของต้นกล้าที่อายุ ๑๕ เดือน ที่ระยะปลูก ๑.๐x๑.๐ เมตร ต้นกล้ามีความสูงทรงพุ่มมากที่สุด คือ ๑๗๙.๘ เซนติเมตร และมีอัตราความสูงต้นที่เพิ่มขึ้นต่อเดือนมากที่สุด คือ ๘.๓๓ เซนติเมตร ซึ่งแตกต่างทางสถิติกับระยะปลูกอื่นๆ สำหรับที่ปลูกในแปลงของศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย ต้นกล้าที่อายุ ๘ เดือน ที่ปลูกระยะ ๒x๒ เมตร มีความสูงทรงพุ่มมากที่สุด คือ ๑๐๙ เซนติเมตร ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติในทุกระยะปลูกสำหรับจำนวนต้นต่อกอของต้นกล้าที่อายุ ๑๕ เดือน ที่ปลูกในพื้นที่จังหวัดพัทลุงไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติในทุกระยะปลูก โดยที่ระยะปลูก ๑x๑ เมตร มีจำนวนต้นต่อกอมากที่สุด คือ ๑๘ ต้น จังหวัดหนองคายที่อายุ ๘ เดือน ที่ระยะปลูก ๒x๒ เมตร มีจำนวนต้นต่อกอ มากที่สุดคือ ๒๐ ต้น จากผลการศึกษาพบว่าต้นกล้าสามารถเจริญเติบโตได้ดีในทุกสภาพพื้นที่ จึงเป็นพืชทางเลือกให้กับเกษตรกรสามารถผลิตกล้าไว้ใช้และจำหน่ายสร้างรายได้ แต่การเลือกใช้ระยะปลูกได้นั้นควรพิจารณาถึงขนาดพื้นที่ การใช้ประโยชน์ และความสะดวกในการเข้าไปปฏิบัติงานเพื่อให้เหมาะสมและได้ประโยชน์สูงสุด

ผลงานลำดับที่ ๓

เรื่อง ศึกษาอายุที่เหมาะสมของต้นกล้าต่อการผลิตเส้นใยคุณภาพ

ทะเบียนวิจัยเลขที่ ๐๓-๐๑-๕๙-๐๒-๐๕-๐๐-๐๔-๖๒

ระยะเวลาดำเนินการ (เดือน ปี พ.ศ. ที่ดำเนินการ) ตุลาคม ๒๕๖๑-กันยายน ๒๕๖๓

สัดส่วนของผลงาน

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัด ผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของผลงาน (%)	รับผิดชอบในฐานะ
๑. นางสาวมนต์สรวง เรืองขนาบ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มวิชาการ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา	๗๐	หัวหน้าการทดลอง
๒. นางเมธาพร นาคเกลี้ยง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มวิจัยและพัฒนา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา	๕	ผู้ร่วมการทดลอง
๓. นางสาวนันทิการ์ เสนแก้ว ผู้อำนวยการศูนย์ (นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปัตตานี จังหวัดปัตตานี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา	๕	ผู้ร่วมการทดลอง
๔. นางสาวดาริกา ดาวจันอัด นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มวิจัยและพัฒนา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสกลนคร จังหวัดสกลนคร สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น	๑๐	ผู้ร่วมการทดลอง
๕. นางสาวลักษมี สุภัทธา นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มวิชาการ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา	๕	ผู้ร่วมการทดลอง
๖. นางสาวบุญณิศา ช้างมณี นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา	๕	ผู้ร่วมการทดลอง

เค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ)

ศึกษาอายุที่เหมาะสมของต้นกล้าต่อการผลิตเส้นใยคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อหาค่าคุณภาพของต้นกล้าในการพัฒนาเป็นพืชเส้นใย เป็นพืชทางเลือกให้กับพื้นที่ชุ่มน้ำ โดยใช้ต้นกล้าจากแปลงวิจัยที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง และการขุดเส้นใยที่กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเส้นใยตาหลา เป็นการหาอายุที่เหมาะสมของต้นกล้าในการนำมาพัฒนาเป็นเส้นใย เพื่อเป็นแนวทางให้สามารถใช้ประโยชน์จากต้นกล้าได้หลากหลายมากยิ่งขึ้น ซึ่งเดิมต้นกล้านำมาเป็นวัตถุดิบในการจักสาน ผลการศึกษาพบว่าสามารถใช้ส่วนของลำต้นในการทำเป็นเส้นใยได้ โดยใช้เครื่องขุดเส้นใย การเตรียมวัสดุกล้าที่จะมาทำเส้นใย ต้องมีการขุดผิวเปลือกสีเขียวด้านนอกออก และผ่าแบ่งต้นกล้าเป็นซีก สำหรับการทดสอบคุณสมบัติเชิงกลของเส้นใยกล้า ที่อายุ ๐.๕ ๑ และ ๑.๕ ปี พบว่าเส้นใยต้นกล้าทั้ง ๓ อายุ มีความแข็งแรงสามารถทนต่อแรงดึงสูงสุดใกล้เคียงกัน คือ ๑๖.๔๐-๑๘.๐๕ MPa และไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าต้นกล้าทั้ง ๓ อายุ สามารถนำมาผลิตเป็นเส้นใยที่มีความเหนียวและแข็งแรงได้เหมือนกัน ในขณะที่เส้นใยกล้าทั้ง ๓ อายุ มีความสามารถในการยืดตัว ณ จุดขาด คือเส้นใยที่อายุ ๑ ปี มีความสามารถในการยืดตัว ๒๐.๕๔ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งสูงกว่าที่อายุ ๐.๕ และ ๑.๕ ปี คือ ๑๗.๓๗ และ ๑๖.๖๓ เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้การเพิ่มศักยภาพในการนำเส้นใยกล้าไปผลิตเป็นวัสดุที่มีมูลค่าสูงก็ยังคงต้องการการจัดการ เพื่อพัฒนาเส้นใยกล้าให้สามารถใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น จึงควรที่จะมีการออกแบบกระบวนการผลิตร่วมกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงที่ให้ประโยชน์ในการใช้งาน เช่นมีการนำเส้นใยไปพัฒนาการใช้ร่วมกับเส้นใยอื่นๆ ใช้เป็นวัสดุเสริมแรง (Composite) หรือการนำไปออกแบบผลิตภัณฑ์อื่นๆ ต่อไป

๒. ข้อเสนอแนวคิด จำนวน ๑ เรื่อง

เรื่อง การสร้างความยืดหยุ่นในระบบการเกษตรจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓. ชื่อผลงานเผยแพร่ (ถ้ามี)

- (๑) “คล้า” พืชริมทาง..สู่พืชทางเลือก
- (๒) พืชในพื้นที่ชุ่มน้ำภาคใต้ตอนล่าง
- (๓) แผ่นพับเอกสารวิชาการ คล้า พืชริมทางสู่พืชทางเลือกสร้างรายได้
- (๔) แผ่นพับเอกสารวิชาการ คล้า พืชริมทางสู่พืชปลูก
- (๕) ผลกระทบของสภาพความชื้นอากาศต่ำต่อการปรับตัวของต้นกล้าส้มสายพันธุ์ Navel
- (๖) แผ่นพับเอกสารวิชาการ บัวหลวงราชินีแห่งพื้นที่ชุ่มน้ำ
- (๗) การตอบสนองทางสรีรวิทยาและการเจริญเติบโตของต้นกล้าปาล์มน้ำมัน (*Elaeis guineensis* Jacq.) ต่อสภาวะน้ำท่วมขัง
- (๘) ความหลากหลายของพืชกลุ่มเฟินและการเจริญเติบโตของชายผ้าสีดาปักซี่ใต้ (*Platycterium coronarium* J.G. Koen.ex.Muell, Desv) ในสวนปาล์มน้ำมัน
- (๙) Leaf Age-related Acclimation in the Photosynthetic Capacity and Fractional Investments of Leaf Nitrogen in Grapevines of Different Ages
- (๑๐) Impact of Seasonal Weather Variations on Physical Attributes of Robusta Coffee Beans

๔. ชื่อเอกสารวิชาการ (ถ้ามี)

เรื่อง ระบบการผลิตพืชในพื้นที่ชุ่มน้ำ

แบบการเสนอข้อเสนอนโยบายการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

ชื่อผู้ขอประเมิน นางสาวมนต์สรวง เรืองขนาบ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ
(ตำแหน่งเลขที่ ๒๗๑๙) สังกัด กลุ่มวิชาการ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา
ขอประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ (ตำแหน่งเลขที่ ๒๗๑๙)
สังกัด กลุ่มวิชาการ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา กรมวิชาการเกษตร

๑. เรื่อง การสร้างความยืดหยุ่นในระบบการเกษตรจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒. หลักการและเหตุผล

ภาคใต้มีลักษณะพื้นที่ เป็นที่ราบลุ่มและมีการท่วมขังของน้ำในช่วงฤดูฝน นอกจากนี้พบมีการรุกของน้ำเค็มในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่การเกษตร โดยภาคใต้ฝั่งตะวันออก มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๒๖,๐๒๓.๙๑ ตารางกิโลเมตร เป็นพื้นที่ชายฝั่งติดอ่าวไทย ลักษณะชายฝั่งทะเลราบเรียบมีที่ราบแคบๆ ภาคใต้ฝั่งตะวันตก มีพื้นที่ลุ่มน้ำรวมทั้งสิ้น ๑๘,๘๔๑.๒๐ ตารางกิโลเมตร เนื่องจากความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติของที่ราบน้ำท่วมถึงของลุ่มน้ำในหลายส่วนของโลกจึงถูกนำมาใช้เพื่อการเกษตร ประเทศไทยก็เช่นเดียวกัน การใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตรในพื้นที่ลุ่ม คือใช้ทำนา และส่วนใหญ่ทำนาโดยอาศัยน้ำฝน มีส่วนน้อยที่อยู่ในเขตชลประทาน บางพื้นที่มีการยกร่องเพื่อปลูกพืชอื่นๆ เช่น ไม้ผล ปาล์มน้ำมัน หรือถูกปล่อยทิ้งไว้โดยไม่มีการใช้ประโยชน์ที่ดิน สำหรับพื้นที่ลุ่มบริเวณชายฝั่งทะเลจะใช้เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ แต่จากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศโลก รายงานประเมินสถานการณ์ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศฉบับที่ ๖ ของ IPCC (The Sixth Assessment Report) พบว่าอุณหภูมิพื้นผิวของโลกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มขึ้นในอัตราที่เร่งตัวมากขึ้น สำหรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมาสะท้อนให้เห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิเฉลี่ย และสภาพอากาศสุดขั้ว คือ มีแนวโน้มที่อุณหภูมิสูงขึ้น และยาวนานขึ้น ทั้งกลางวัน และกลางคืน จำนวนวันที่ฝนตกอย่างต่อเนื่องมีแนวโน้มลดลง ในขณะที่ฝนตกหนักในแต่ละครั้งเพิ่มขึ้น นอกจากนี้จำนวนพายุที่เคลื่อนตัวเข้าสู่ประเทศไทยในแต่ละปีมีแนวโน้มลดลง แต่จำนวนพายุที่มีความรุนแรงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน จนนำไปสู่ภัยพิบัติ น้ำท่วม น้ำแล้ง การระบาดของโรคและแมลงที่เกิดขึ้นแบบฉับพลัน สภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อเกษตรกร ยังส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและสิ่งมีชีวิตโดยตรง

การสร้างความยืดหยุ่นในระบบการเกษตร เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการรักษาผลผลิตทางการเกษตร ในสภาวะความไม่แน่นอนที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งการดำเนินการสร้างความยืดหยุ่นทางการเกษตรด้านการจัดการจะต้องไม่ผลักดันให้เกินขีดจำกัด โอกาสในการผลิตสินค้าหรือรายได้ในอนาคตจะไม่สูญหายไป และโอกาสใหม่ๆ ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้ผู้ผลิตสามารถทำการตลาด เรียนรู้ สร้างสรรค์ และปรับตัวเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่คาดคิด

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

การเสริมสร้างความยืดหยุ่นให้เกษตรกรสามารถปรับตัวรับมือกับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ และสามารถฟื้นตัวจากผลกระทบที่เกิดจากสภาพอากาศแปรปรวนทั้งในด้านการดำรงชีวิตและระบบนิเวศ โดยเน้นการปรับตัวโดยชุมชน (Community-based Adaptation: CbA) คือให้ความสำคัญกับการพัฒนา

ความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นเพื่อสร้างขีดความสามารถในการรับมือและลดความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีแนวทาง คือ การสร้างความสามารถในการรับมือ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง การฟื้นฟูทางเกษตร (Ability to adapt to change) ดังนี้

๑. สร้างการยอมรับเทคโนโลยี ให้เกษตรกรสามารถรับรู้ได้ถึงผลประโยชน์จากเทคโนโลยีนั้น และในขณะเดียวกันให้มีการรับรู้ถึงความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น

๒. สร้างความหลากหลายของกิจกรรมการผลิตทางการเกษตร ปรับจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เป็นพืชที่หลากหลายชนิดมากขึ้น (Polyculture system) การปลูกพืชหมุนเวียน (Crop rotation) สำหรับพืชอายุสั้น และการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต

๓. การเลือกชนิดพืชที่มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ นอกจากพันธุ์พืชที่ได้รับ การปรับปรุงพันธุ์ให้มีความทนต่อสภาพพื้นที่ปลูกต่างๆ หรือมีความต้านทานต่อโรคและแมลงแล้วนั้น การเลือกใช้นิตพืชจากความหลากหลายที่มีในพื้นที่เป็นอีกทางเลือกหนึ่ง นอกจากชนิดพืชที่มีการปรับตัวได้แล้ว ยังสามารถพิจารณาเลือกชนิดพืชที่สามารถช่วยเพิ่มการกักเก็บก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้ด้วย เช่น ปาล์มน้ำมัน ไม้ผลบางชนิด ซึ่งเป็นพืชยืนต้นจะสามารถช่วยกักเก็บก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากสภาพบรรยากาศไว้ได้ดี และเป็นระยะเวลาตามอายุของพืชนั้น จึงมีศักยภาพในการกักเก็บคาร์บอนไดออกไซด์ได้ดีเช่นเดียวกับไม้ป่า ซึ่งมีการยืนยันจากการศึกษาวิจัยไว้ในหลายกรณี

๔. การใช้เทคโนโลยีที่คาดการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น การใช้แอปพลิเคชันติดตามการพยากรณ์ต่างๆ เพื่อให้เกษตรกรสามารถรับรู้และทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรสามารถปรับตัวรับมือกับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ และสามารถฟื้นตัวจากผลกระทบที่เกิดจากสภาพอากาศแปรปรวน

๒. มีความมั่นคงทางอาชีพเกษตรกร และความยั่งยืนของรายได้

๓. การลดก๊าซเรือนกระจก รวมถึงการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เกษตรกรสามารถรับมือกับปัจจัยจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศได้ และการผลิตพืชถูกปรับให้สอดคล้องกับสภาพนิเวศเกษตรและระบบนิเวศในท้องถิ่น

(ลงชื่อ)

(นางสาวมนต์สรวง เรืองชนาบ)

ผู้ขอประเมิน

(วันที่) ๕ / ก.ค. / ๒๕๖๗